

PREHLED

34

Cena 2,- Kčs Pátek 19.10.1990

úvodník · zprávy

pošta · město

kandidátka koalice
"městský blok"

policie · sport

historie · kino

DRUHÝ DECH

V poslední době často vzpomínám na své skautské mládí, kdy nás naši rádci cvičili ve vytrvalostním běhu. Vzpomínám na přípravu i na vlastní soutěže, kdy po počátečním nadšení přišla doba určité snad až beznaděje. Tu bylo nutno překonat a pak se až do cíle běželo pěkně, lehce, volně. Kdo to nedovedl, ten odpadl, mohl se pokusit příště.

Myslím si, že si všichni musíme uvědomit, že v takové kritické době, kdy je potřeba vůlí překonat pocit beznaděje, žijeme dnes. Euforie a nadšení z loňského listopadu vyvrcholily ve volbách. Z nich vzešla po čtyřiceti letech demokraticky zvolená vláda a ta teď plní naše přání, vyslovená před volbami a jimi stvrzená. Vede nás do Evropy. Není to cesta snadná, někdy dokonce těžší, než jsme předpokládali. Nicméně si musíme uvědomit, že tato cesta je jediná možná.

I tento problém, který řešíme, není nový. Již z počátku kulturní historie lidstva známe biblický příběh o tom, jak Hospodin poručil Mojžíšovi, aby vyvedl národ izraelský z egyptského zajetí, a jak Židé tehdy na poušti reptali, že měli raději zůstat v Egyptě u plných hrnců masa a ne se vláčet pouští o žízni a hladu do nějaké jiné země, byť to byla země zaslíbená. Ale přece překonali odvážkou lidskou touhu po pohodlí a neochotu přinášet oběti na cestě k vyšším cílům. Nechalí se vést Mojžíšem a do země zaslíbené došli.

pokračování na str. 2

Každé přirovnání kulhá. My jsme neveděli u egyptských hrnců s masem. Měli jsme ale také své pohodlí, své známé, pro něž bylo možno zeřídit mnohé, měli jsme malý plat za málo práce, neschopného vedoucího, který nepostřehl nelegální "přemisťování" materiálu ze závodu na stavbu rodinného domku nebo chaty.

A tak jsme se dostali za 40 let na úroveň rozvojové země. Jíme kontaminované potraviny, máme o 7 let kratší život než obyvatelé těch zemí, a nimiž jsme se mohli před těmi 40 lety srovnávat.

V poslední době se stalo téměř módní záležitostí dovolávat se TGM. Často se tak děje jen z vnějších, povrchních příčin. Někdy ani tito lidé nemají nejmenší morální právo se tohoto svědectví dovolávat. Jejich řady nechci několika následujícími větami rozmnožovat. Jedná se mi totiž o souvislosti vnitřní, psychologické, dovolím si říci etické.

"Světová revoluce" je kniha, v níž TGM svému národu předkládá účty ze čtyřleté zahraniční práce a z jednání o uznání ČSR. Známé jsou myšlenky, které autorovi této knihy táhly hlavou, když po čtyřech letech prožíval první noc na půdě osvobozené vlasti. Neslyšel tehdy v duchu rozjásaný abor z Prodané nevěsty "Dobrá věc se podařila". Slyšel něco zcela jiného: naléhavé otázky, jimiž se ptal po morálním zdraví národa, po jeho síle, otázky, jestli tento národ udrží svobodu a samostatnost, jestli ji unese, jestli ji nezpronevří. O několik let později pak řekl, že náš národ potřebuje asi padesát let, aby mohla vzniknout vrstva politické reprezentace. Z těch padesáti let jsme dostali jen dvacet.

Můžeme vyjít ze základního názoru, že 21. století bude stoletím míru aspoň v Evropě a že tedy náš národ těch 50 let obdrží. A tak jsme se obloukem dostali k začátku úvah: Záleží na každém z nás, jakým náladám podlehneme. Dáme-li přednost klidu a pohodlí nebo těžké a odpovědné práci v čele s těmi, které jsme si zvolili.

Jedna cesta vede k práci a k riziku, je to ale cesta, po níž vykročili naši otcové a dědové v roce 1918. Druhá vede k ostatním drátům a k tlučeným studentům na Národní třídě. Budeme-li proto mít někdy být jen malou touhu volat po egyptských hrncích plných masa, vzpomeňme na úvahy TGM o morálním profilu národa a o jeho nezaměnitelné povinnosti k Evropě, poslechněme si poslední verš Hutkova Návratu. Víte, jak zní? "Velká je zem, šplouchá na ní voda. Co je však největší? Ta lidská svoboda.

KM

PROHLÁŠENÍ

z protestního shromáždění města Hranic a okolí

Federální shromáždění

P r a h a

My, občané města Hranic a okolí, shromáždění na Masarykově náměstí důrazně protestujeme proti prohlášení předsedy ÚV KSČS p. Vavěra Mohority ze dne 7. 10. 1990.

Domníváme se, že slova vedoucího tajemníka strany, která byla v uplynulých čtyřiceti letech představitelkou totalitního režimu u nás, o konci národního porozumění u nás v současné době, o nahrazení jedné totality druhou a pod. jsou přinejmenším nevhodná a nemístná. Odmítáme i pokusy o případnou obnovu činnosti stranických organizací v závodech nebo při nich.

Důrazně žádáme, aby se naši státní představitelé, zvolení ve svobodných volbách, od této provokující troufalosti jednoznačně distancovali a aby jednou provždy uzavřeli všechny machinace této strany se státním majetkem, daňové úniky a další zřejmě nedodržování platných zákonů naší republiky. Neodpovědná prohlášení pana Mohority narušují proces přeměny našeho státu v demokratický stát a proces přeměny našeho hospodářství daleko více než kterékoliv jiné akce. A to žádnému občanovi naší České a Slovenské Federativní Republiky nemůže a nesmí být lhostejné.

V Hranicích dne 11.10.1990

Po otisknutí článku v týdeníku Přehled č. 32, a to na téma, které škola či instituce si zakoupila nabízené podobizny pana prezidenta, jsme obdrželi několik ohlasů, kde nás ředitelé škol (pan Polák I. ZŠ, PhDr. RNDr. Bučková SZŠ, paní Kučířková, zástupce II. ZŠ) sdělili, že u nich na školách portréty pana prezidenta již dávno mají.

V žádném případě jsme se nechtěli zainžený pracovníků škol dotknout a už vůbec nehodláme na něved paní ředitelky Bučkové provádět kontroly.

Kromě těchto ohlasů jsme však obdrželi již několik objednávek na zainžený portréty. Jsme rádi, že všechny školy v tomto směru šly příkladem a těší nás, že ostatní organizace projeví zájem - pozdě, ale přece!

KC OF Hranice

UPOZORNĚNÍ

Každý čtvrtek v 15,30 hod. pořádá OF "Hovory s občany" v kině Svět.

Srdečně zveme naše příznivce.

Pane Vladimíre Hotaří!

Nevím, co zrovna Vás opravňuje k napadání mé osoby. Devoďte mi, abych Vám připomněla uplynulá léta.

Paní Číhalová po roce 1970 pocítila sama na sobě (a tím i na své rodině) normalizační proces, na který se v článku odvoláváte. S ohledem na politický punc na čele neměla možnost žádného "růstu"; nepočítalo se s ní, že bude vykonávat funkci vedoucího odboru, zastávala maximálně funkci zástupce a vždy krátkodobě zaskakovala při nepřítomnosti vedoucí. Ale tyto skutečnosti jsou Vám jistě velmi dobře známy, neboť jste v době nástupu normalizačního procesu vykonával funkci poslance MěstNV (1971 - 1980), krátkodobě i člena rady MěstNV. Jistě si pamatujete z té doby i takové výroky, běžící v kuloárech MěstNV: "Co ještě ty soudružky Jankovská, Výchová, Nováková, Podzemná, Číhalová a Koudelková dělají na MěstNV?". Jak mi to živě připomněly pasáže Vašeho článku v Přehledu č. 32.

Pokud jste byl na plenárním zasedání 3.9.1990, jistě jste si mohl povšimnout doby, po kterou paní Číhalová vykonává funkci vedoucí; jedná se skutečně i krátkou dobu, a to jen proto, že se i v "byvalém komunistickém režimu" (jak označujete ve svém článku) našli lidé, kteří hodnotili člověka zejména podle práce a nepřihlíželi k tomu, kdo je nebo není členem KSČ!

A ještě něco k Vaším výrokům o převlékání kabátů. Paní Číhalová byla, je a bude stejnou paní Číhalovou. Pokud se jí něco nelíbilo, řekla to, stejně jako dříve, tak i dnes. Paní Číhalovou nikdy nezajímalo to, zda stavebník je členem nějaké politické strany, ale odborný problém, se kterým na odbor výstavby přišel (nebo se Vás ptala, pane Hotaří, na politickou příslušnost, či emyšlení při vyřizování Vaší žádosti o stavbu rodinného domku?). A nemusíte mít rovněž obavy o to, že by se paní Číhalová v uplynulé době zavržela někde jako krtek. Pokud jste se zajímal o věci veřejné, jistě je Vám i tato skutečnost známa.

Každý soudný občan našeho města jistě pochopil slova pana předsedy ing. Jaška, pronesená na posledním plenárním zasedání NV 3.10. t. r., při hodnocení práce pracovníků MěstNV. Měli by si "jen ti kritici" uvědomit, že na MěstNV (s ohledem na finanční ohodnocení - porovnání s podniky) pracují převážně ženy, které pro spoluobčany daly mnohdy víc na úkor svých rodin, domácností i zdraví v době, kdy ostatní využívali volného času pro své koníčky, vylepšování majetkových poměrů apod.

Pokud byste si, pane Hotaří, v klidu a bez emocí přečetl článek v Přehledu o ZZN, jistě byste přišel na to, že jeho prostřednictvím byla podána informace občanům k jejich stížnosti o objednání

nového měření hluku a prašnosti silek u odborné organizace OHS Přerov. Podle výsledku měření pak budou navržena (ve spolupráci se zdravotním odborem MěstNV) opatření k dalšímu provozu silek. K problému tohoto závodu jen podotýkám, že paní Číhalová se u silek ZZN podílela jen na tom, že za jejího krátkého vedení odboru byla tomuto podniku předepsána zatím jediná pokuta (za padání plev na hleby občanů), a to ve výši 50 000.-- Kčs. Tolik jen pro doplnění původního článku.

Přála bych našemu městu, aby se lidé k sobě chovali jako lidé. Aby si do svého městského zastupitelstva v komunálních volbách vybrali občany - skutečné osobnosti (bez ohledu na politickou příslušnost). Občany, kteří by uměli dát tomu s v é m u městu kus svého "j á"!

Františka Číhalová
vedoucí odboru výstavby
a ÚP MěstNV Hranice

ODPOVĚĎ NA ČLÁNEK KC OF HRANICE Z PŘEHLEDU č. 33/90, strana 2

Podnik bytového hospodářství v Hranicích uzavřel s MěV KSČM nájemní smlouvu pro nebytový prostor ve dvorním traktu domu čp. 16 v Hranicích, Masarykovo nám. K uzavření nájemní smlouvy došlo na základě jednání u kulatého stolu, uskutečněných v měsíci lednu a únoru 1990 mezi zástupci MěstNV Hranice, OF, KSČM, ČSL, ČSS a PBH, neboť KSČM byla stanovena povinnost vyklidit do té doby užívaný objekt a PBH byl stanoven úkol zajistit pro MěV KSČM náhradní nebytový prostor. V mezidobí od března 1990 do doby převzetí nebytového prostoru v čp. 16 užíval MěV KSČM prostory v JKP, které měl po dohodě s vedením MěstNV Hranice, OF a JKP pronajaty na dobu určitou.

Pokud se týká hranické organizace "Junák", má tato s PBH uzavřeny nájemní smlouvy pro nebytové prostory v domě čp. 84, Masarykovo nám. a v domě čp. 184, ČSA.

PODNIK
BYTOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ
sítní podnik

HRANICE, Ševětická armády 25b
ICO 097445 PSČ 783 12

Eva Klvačová
ředitelka

Podniku bytového hospodářství

Redakce PŘEHLEDU oznamuje svým příznivcům, že nemá možnost vyhovět zájemcům o předplatné a zasílat týdeník na domácí adresy. Prozatím do-
dávám PŘEHLED jen několika starším občanům, kteří v listopadových dnech finančně mimořádně podpořili vznikající OF. Tuto službu nemůžeme zatím rozšířovat.

ODEZVA NA ČLÁNEK "BUDOUCNOST UČŇOVSKÉHO ŠKOLSTVÍ"

Posláním učňovského školství je vychovávat učně tak, aby se po vyučení plně zapojili do pracovního procesu v organizaci, pro kterou je vychováván. V našem podniku je tradicí výchova učňů v SOU, jehož je podnik od 1.4.1990 zřizovatelem.

K 1.1. 1991 dojde k zásadní změně v oblasti zřizování, pravomoci i řízení SOU. V případě SOU strojírenského Hranice mohou nastat dvě možnosti zřizovatele, vyplývající ze zákona 729/84, novelizace vyhlášky č. 171/90 Sb s platností od 1.6. 1990

- a) zřizovatelem může být - státní podnik
 - státní akciová společnost
- b) zřizovatelem může být ústřední orgán
 - Ministerstvo strojírenství a elektrotechniky České republiky

K 30.9.1990 musel státní podnik Sigma Hranice spolu s vedením SOU a odborovými orgány zaslat návrh na zřízení SOU na ministerstvo strojírenství a elektrotechniky České republiky a zvolit jednu ze dvou možností. Vedení podniku i SOU je zcela jednoznačně v této fázi pro alternativu:

a) - zřizovatelem bude státní podnik. Rovněž dílenský výbor odborů v SOU (asi 78% členů) a závodní výbor odborů s. p. Sigma souhlasí s alternativou zřizovatele - státním podnikem Sigma. Tento návrh na zřízení byl rovněž předložen ZO ČMOS učitelů a tím, že se odmítli vyjádřit, přičemž v návrhu je uvedeno záporné stanovisko. ZO ČMOS s dovětkem odmítnutí potvrzeného stanoviska.

Zásadní změnou od 1.1.1991 bude neprostá samostatnost SOU strojírenského Sigma Hranice. SOU bude zapsáno v rejstříku podniků s přenesenou právní subjektivitou, týkající se otázek výchovy a vzdělání. Státní podnik či státní akciová společnost převezmou povinnosti týkající se:

- jmenování ředitele SOU
- schválení finančního rozpočtu
- smluvní zajištění finanční agendy, investic, zásobování MTZ atd.

Všechny ostatní pravomoci přecházejí na ředitele SOU. Výchova a výuka mladé generace musí být v každé společnosti záležitostí státu, jeho pravomoci a řízení. Teoretická výuka bude zcela jednoznačně řízena prostřednictvím školských správ a praktická výuka státním odborným dozorem ústředního orgánu - ministerstva strojírenství a elektrotechniky České republiky. Tento státní dozor musí být respektován každým zřizovatelem - jinak nemůže SOU vzniknout. Rovněž v případě zrušení SOU musí být dán souhlas ministerstva školství, čili ne, že případným zrušením státního podniku dojde ke zrušení SOU. Státní dozor a vliv v oblasti středních odborných učilišť bude v každém pří-

padě vykonáván bez ohledu na zřizovatele SOU, ten musí tyto vlivy respektovat.

Posuďte z výše uvedeného, zda článek zveřejněný v časopise Přehled č. 32 s názvem "Budoucnost učňovského školství" a podepsaný pracovníky ČMOS na SOU, je objektivní a vychází ze znalosti problematiky.

Hranice 12.10.1990

vedení s. p. Sigma Hranice
vedení SOU strojírenského
v Hranicích

Ve Zdravotnických novinách č. 38 publikovali zaměstnanci OÚNZ Praha 3 otevřený dopis generálnímu prokurátorovi JUDr. Ludvíku Brunnerovi. V něm uváděli, že na základě zprávy Výboru lidové kontroly je nutné proti bývalému ministrovi zdravotnictví Jaroslavu Prokopovi :

1. neprodleně zahájit trestní stíhání,
2. konfiskovat jím nezákonně nabytý majetek ve prospěch státu,
3. zbavit jej akademického titulu i ostatních vědeckých hodností, a tím jej vyloučit z české lékařské obce.

K výzvě, kterou se obrátili na všechny zdravotníky v České republice, aby podpořili jejich stanovisko, se 8. 10. 1990 připojili o s e m d e e á t i š e s t i podpisy zdravotníci St. léčebných lázní Teplice n. Bečvou, st. p., kterým nejsou lhostejné praktiky bývalé zdravotnické nomenklatury, a proto nemohou z hlediska morálního a etického zaujmout k činnosti MUDr. Prokopce (tak jak byla uvedena ve zprávě VLK) smířlivé stanovisko.

Marie Mlčochová

S B Ě R K O V O V Ě H O Š R O T U

Bude v Hranicích proveden v s o b o t u dne 20. října 1990.

Kovový šrot ukládejte na skládky určené OV v místech přístupných nákladním vozidlům a to v p á t e k 19. října 1990 v s o b o t u 20. října 1990 do 7.00 hod.

Svoz bude proveden za každého počasí.

Upozornění :

Odpadové železo při celoměstském sběru m u s í být na určené skládce uloženo bez dalších příměsí (šamotu, umělých hmot, dřeva nebo jiných nekovových součástí). V případě, že by nebylo toto upozornění respektováno, n e b u d e kovový šrot ze skládky odvezen.

ŠROT DO ŠROTU ŠROT DO ŠROTU ŠROT DO ŠROTU

Přehled některých událostí v době od 9.10.
do 15.10.1990

Došlo ke čtyřem dopravním nehodám, ve třech případech došlo ke zranění osob.

Bylo odcizeno jedno jízdní kolo, byla provedena dvě vloupání do obchodu a provozovny OPS.

Došlo k výtržnosti a ublížení na zdraví ve Valtické vinárně. Věc šetří OVŠ Přerov.

Na Struhlovsku se dva doposud neznámí pachatelé pokusili v bytě o loupežné přepadení. Rozhodným jednáním majitele bytu byli zahnáni na útěk.

V souvislosti s probíhající akcí "Zákon" upozorňujeme všechny občany, že je nutné nosit u sebe OP či jiný doklad, kterým mohou prokázat hodnověrným způsobem svoji totožnost. Různé verze, které jsou při kontrolách policií předkládány, zbytečně zdržují policisty a občany přinášejí pouze nepříjemnosti ve formě předvedení a následné blokové pokuty. Povinností občana je hodnověrným způsobem prokázat na požádání svoji totožnost a různé polemiky v restauracích s policisty o povinnosti nosit či nenosit OP jsou zbytečné.

Děkujeme za porozumění a spolupráci.

HP

SERIÁL O PŘESTUPCÍCH (6. pokračování - závěr)

Na závěr našeho seriálu o přestupcích uvedu některé části, které souvisejí s vlastním řízením o přestupcích a jsou důležité při jejich objasnění a rozhodování o nich.

§ 52

Příslušnost

Přestupky projednávají

- a) národní výbory
- b) orgány Sboru národní bezpečnosti, jde-li o přestupky spáchané porušením obecně závazných předpisů o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.
- c) jiné správní orgány, stanoví-li tak zvláštní zákon.

§ 56

odst. 2) občané jsou povinni podat správním orgánům nezbytné vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku, podání vysvětlení jsou oprávněni odepřít, jestliže by jim nebo osobám blízkým hrozilo nebezpečí postihu za přestupek, popřípadě za trestný čin nebo by porušili státní nebo služební tajemství anebo zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti.

HP

POLICAJT A OBČAN

Je mnoho problémů, které v současné době trápí jak občany tak příslušníky policie. Některé je možné odstranit okamžitě, bez finančních nákladů. Největší starosti působí v nočních hodinách opilci, kteří se podílejí ve velké míře na trestné činnosti. Začíná to nadměrným hlukem v ulicích, převrácením popelnic, rvačkou a končí rozbitým výkladem nebo odcizením auta. Za jednu noc stačí zničit práci několika občanů. Kdo za to může? A jak chcet uhlídat v Hranicích všechny opilce?

Hlavní viník není alkohol, ale člověk, který neví, kdy má přestat pít. Příliš často je slyšet v soudních síních nářek odsouzených, že by to ve střízlivém stavu nikdy neudělali. Proto by nebylo na škodu, aby případné zásahy policistů v restauraci hradil vedoucí nebo majitel restaurace. V případě, že dále podává alkohol člověku, který již ztratil soudnost, stává se spoluviníkem jeho případné trestné činnosti.

Věřím, že i v Hranicích restaurace a hospody budou mít časem své vyhazovače stejně jako v ostatních zemích a že kázeň výčepních uvolní policii ruce pro důležitější práci.

-OLI-

Zemřelí občané našeho města v měsíci září 1990

Karel Bagar, Jungmannova 1805, 26.9.1913
Jan Martinec, Na Hrázi 1731, 23.2.1904
František Chromý, kpt. Jaroše 1349, 23.4.1926
Aloisia Matějová, Středolesí čp. 27, 22.10.1906
Jiřina Kajnarová, Fierlingerova 1251, 24.8.1913
Žofie Lúftnerová, Hromůvka 1519, 18.10.1907
Marta Tomečková, Nová 1827, 3.9.1915
Miloslava Zdarsová, Hromůvka 1523, 18.5.1920
Františka Štrbačková, Jungmannova 1805, 29.4.1916
Marie Bílá, Velká 102, 24.3.1905
Jiřinka Lemperová, Hakenova 951, 8.6.1926
Michal Bandy, Zborovská 722, 19.11.1937
Josef Smolka, Tesáříkova 536, 18.7.1914
Ladislav Šindler, Velká 63, 10.1.1912

70 LET STŘEDNÍ LESNICKÉ ŠKOLY V HRANICÍCH

Střední lesnické škole v Hranicích (SLŠ) je v těchto dnech 70 let. Za ten čas vstoupila do povědomí hranické veřejnosti jako nedílná součást města.

Lidé většinou vědí, že je to škola čtyřletá, že připravuje lesnímu hospodářství technické pracovníky středního stupně a že je jediná na Moravě. S jejími absolventy se můžeme setkat téměř na všech lesnických pracovištích tohoto regionu. Jsou to právě oni, kteří do značné míry spolu-rozhodují o úrovni lesního provozu. Tím je dán i společenský význam školy.

Prvním ředitelem SLŠ byl František Matějka. Podařilo se mu v krátkém čase vytvořit perfektní a stabilní profesorský sbor, který za pouhá dvě desetiletí založil vynikající pověst a zvučnou tradici školy. Jména jako prof. Juklík, Marek, Pražan, ale i Hendrych, Laifr a Pacák vyslovují pamětníci dodnes s obdivem a úctou. V krátkém článku nelze ani naznačit, co první pedagogický sbor SLŠ dokázal. Za zmínku stojí alespoň to, že škola převzala po německém předchůdci pouze školní budovu z roku 1896 (stavěla se 2 roky) s arboretem. Ostatní muselo být teprve vytvořeno: Bylo založeno školní poleší, botanická zahrada rozšířena o cvičné školky, postaven učitelský dům i s žákovskou mensou, zřízena pokusná lesnická stanice, školní meteorologická stanice byla začleněna do celostátní sítě, a to vše za pouhých 15 let.

Pozoruhodným činem bylo svépomocné vydávání skript, protože české učebnice pro odborné předměty tehdy ještě neexistovaly. Učitelé psali texty - bez nároku na honorář - žáci zajišťovali technickou stránku edice. Postupně bylo vydáno dvacet titulů, autorů bylo sedm.

Léta 1920 - 39 byla pro novou SLŠ obdobím skutečného rozkvětu. Škola byla nestranná. O svobodě a demokracii se mnoho nehovořilo, ale žáci věděli, viděli a chápali, že demokracie je nejen diskuse, ale také kázeň, že demokracie je i volnost, to však neznamena anarchii. Ve škole i v celé společnosti vládla autorita kompetentních představených, pevný řád, pořádek, princip přísneho a spravedlivého výběru. Masarykovo "... kdo není odborníkem, není ničím" platilo pro žáky, učitele, absolventy, pro každého.

Tento nadějný rozvoj školy přerušila okupace. V roce 1940 bylo zastaveno přijímání žáků do 1. ročníku a zbývající ročníky přeloženy do Přerova.

Mimo to v prosinci 1939 gestapo zatklo čtyři profesory a po dvou letech čtyři žáky maturitního ročníku; jeden z učitelů byl popraven a dva žáci zahynuli v Osvětimi. Odchodem posledních

maturantů z přerovského exilu v roce 1943 hranická lesnická škola dočasně zanikla.

Po krátkém období poválečné smlouvy přišel únor 1948 a s ním vláda jedné strany. Co byl totalitní režim a jak těžce postihl voškoré školství, včetně lesnického, víme všichni. Slova T. G. Masaryka, že autoritářství je hrob všeho myšlení ve vědě i v politice, byla překonána. Totalitarismus pohřbil téměř všechno hodnotné.

Přes nečetné těžkosti, které souvisely s totalitním režimem, však škola svým žákům, absolventům a lesnímu provozu nezůstala nic dlužna. Zasluhou mnoha dobrých učitelů příprava k povolání neutrpěla.

Dodávám, že SLŠ za 70 let svého působení vychovala lesnímu hospodářství 3716 absolventů; z toho 23 % studovalo při zaměstnání, většinou dálkově. Na tomto úkolu se podílelo celkem 88 interních učitelů a 49 externích.

V letech 1920 - 50 byly na škole pouze čtyři třídy se 100 - 120 žáky, 8 - 9 interními učiteli a 25 - 30 absolventy ročně. Tato kapacita potřebám lesního hospodářství plně vyhovovala, neboť lesní zřizovatelé v té době připravovaly jednoleté hájenské školy.

50. a 60. léta byla obdobím početných organizačních změn - jak v lesním hospodářství, tak v lesnickém školství. V chaosu, který neuvážené a pochybné změny provázely, bylo mj. rozhodnuto, že SLŠ bude své žáky připravovat také pro funkce lesního a mistra výroby. Tím požadavky lesního provozu na absolventy samozřejmě vzrostly - na dvojnásobek.

V současné době má hranická lesnická škola již 12 tříd, téměř 400 žáků a dvacetičlenný profesorský sbor. Do provozu nebo na vysoké školy odchází ročně 90 - 100 absolventů. Kromě toho škola zajišťuje také dvouleté dálkové pomaturitní studium absolventů SLŠ a běžné studium při zaměstnání.

V totalitní éře bylo běžné, že výrobní úkoly, např. v průmyslu, se zvyšovaly, strojové vybavení se ale neobnovovalo, podmínky pro práci se zhoršovaly. Totéž platilo i pro lesnickou školu; zaváděly se nové druhy a formy studia, počet žáků a tříd se zvyšoval. Pro materiální rozvoj školního areálu se udělalo velice málo. Nedostatek učeben a pracoven se "řešil" stavebními úpravami interiéru původně čtyřtřídní školní budovy. Toto provizorní "záplatování" však muselo skončit.

Od 1. února t.r. stojí v čele školy nový ředitel ing. Ladislav Háb. Převzal neutěšené dědictví totalitní minulosti. K jeho nápravě však přistoupil nově a energicky - zahájil jednání se školskou správou, dvěma ministry a sta-

pokračování na str. 8

pokračování ze str. 7

vebními firmami o přístavbě školní budovy a výstavbě nového domova mládeže. Úkol je to rozsáhlý, ale již se nachází ve stadiu projektové přípravy; předpokládá se, že přístavba školy bude dokončena v roce 1993 a výstavba domova mládeže s kuchyní, jídelnou a tělocvičnou o dva roky později.

První změny na SLŠ jsou však viditelné již dnes. Arboretum je nově oploceno, na školu se vrací starodávné lesnické tradice jako pasování do cechu lesnického a mysliveckého, vrátil se i stavovský pozdrav Lesu zdar, což žáci i učitelé vítají.

Popřejme tedy škole, aby se jí brzy podařilo zlepšit materiální podmínky pro vyučování, ale hlavně, aby se jí dařilo vychovávat žáky v dobré odborníky a lidi morálně na výši; aby její současní pedagogové byli důstojnými nástupci učitelů Matějzkovy éry, kteří svými odbornými a lidskými kvalitami vytvářeli dobrou pověst a vážnost školy.

Ing. Miroslav Hejl

ŽIDOVSKÁ OBEC V HRANICÍCH DO ROKU 1939

Samostatná židovská obec v Hranicích, ustavená a potvrzená roku 1637 hranickou vrchností knížetem Dietrichštejnem, trvala až do sloučení s městskou (tzv. křesťanskou) obcí hranickou v roce 1919, později jako židovská náboženská obec až do násilné likvidace nacisty v roce 1942.

První židé se však usadili v městě Hranicích, opevněném hradbami, již mnohem dříve, před vzplanutím třicetileté války. Hranická vrchnost Karel Pergar z Pergaru koupil roku 1611 ve městě měšťanský dům, z kupní sumy zaplatil však jen tzv. závdavek a odevzdal dům židu Josefovi za vysokou částku peněz, kterou od něho přijal. Také další držitel města Václav Mol z Modřelic odvedl roku 1619 koupený městský dům židu Lazarovi za velkou částku peněz. V prvních letech třicetileté války, kdy město bylo několikrát obsazeno císařskými i cizími vojsky, dostaly se do rukou židů další městské domy, spálené a pobořené za dobývání a drancování města vojáky. Jejich majitelé je pustili a odevzdali židům k obývání za hotově vzaté částky peněz, bez vědomí a souhlasu městského úřadu. Do městských knih nebyly tyto domy židům zapsány, protože židé nesměli kupovat a držet křesťanské domy ve městech.

Teprve nová hranická vrchnost, olomoucký biskup kardinál František z Dietrichštejna, který dostal roku 1622 konfiskovaná panství hranické a lipnické darem od císaře Ferdinanda II, potvrdil roku 1629 v privilegiu uděleném městu Hranicím židům uselým ve městě držbu jejich domů, které do té doby nabyli, a domy jim byly pak zapsány do purkrechtních knih městských. Podle kardinálova privi-

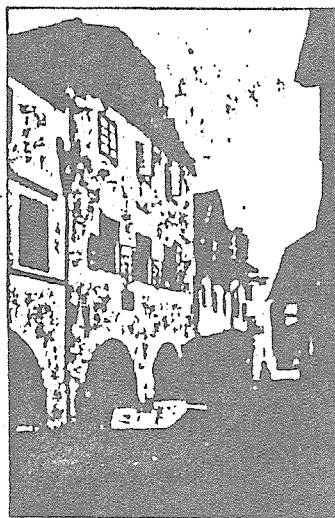
PEČET ŽIDOVSKÉ OBCE V HRANICÍCH Z POLOVINY 18. STOLETÍ S HVĚZDOU A HEBREJSKÝM NÁPÍSEM. KEHAL REINIC - TI OBEC REINIC - HRANICE / FOTO B. BEHOVA

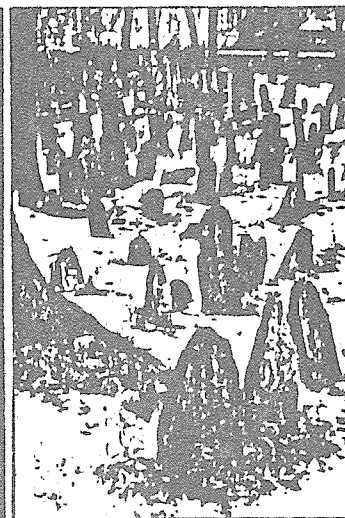
PEČET ŽIDOVSKÉ OBCE Z DOBY POJOSJFINSKÉ SE LVEM DRŽÍCÍM HVĚZDU. NĚMECKÝM OPÍSEM. SIGEL DER WEISSKIRCHNER JUDENGEMEINDE A HEBREJSKÝ NÁPÍSEM. KIBAL ADAT IESURUM - TI OBEC SHROMAZDENE ISRAELE / FOTO B. BEHOVA

legia měli židé odvádět městské obci ze svých domů purkrechtní platy, domovní peníze a všechny jiné dávky a peněžní sbírky jako jiní měšťané, nesměli však vykonávat žádné městské živnosti, řemesla ani šenky a škodit tak hranickým měšťanům. Spory jejich s křesťanskými měšťany měl soudit městský rychtář. V následujících letech koupili židé se souhlasem vrchnostenského úřadu od bývalých majitelů nebo od obce všechny spálené a pusté domky při západní městské hradební zdi, vypálené a pobořené při dobývání města císařskou armádou v roce 1627, o jejichž opětovnou výstavbu nebylo zájemců. Židovští kupci domů pocházeli ze sousedního města Lipníka nad Bečvou, patřícího k téže vrchnosti, kde byla stará židovská obec již od konce 15. století, založená Vilémem z Pernštejna, nebo z Mikulova, rodového sídla knížat z Dietrichštejna. Protože počet židovských rodin uselých v Hranicích přesáhl již počet deset, zřídili si židovskou školu, synagógu a se souhlasem vrchnosti také vlastní židovský hřbitov na předměstí při silnici vedoucí k Bělolínu a na Nový Jičín, na pozemku koupeném od vrchnosti.

DŮMY ŽIDOVSKÉ ULICE ČP. IV, V, VI A PRŮJEZD ČP. XVII V ROCE 1900. POZDĚJI ZBOŘENÉ / REPROFOTO B. BEHOVA

STARÉ NÁHROBKY ŽIDOVSKÉHO HŘBITOVA V HRANICÍCH / FOTO L. MUSÍLOV

Otištěno se souhlasem autora z časopisu Vlastivědné listy z roku 1989, č. 2.

(pokračování příště)

SLUŠNOST ZA KORUNU

Právě jsem se vrátila z Prahy. Je potěšitel-
né, že se tam potkáte již s různými obchody a ob-
chůdky soukromníků. Ale také je mi líto, že na náš
morevský venkov se mnohé zboží vůbec nedostane.
Pražané si mohou za své peníze dobře vybrat. Mají
z čeho. O našich zvýšených cenách se praví, že
jsou už i trochu v relaci s cenami světovými, ač
kvalita výrobků a naše příjmy - zejména důchody,
o čemž se již tolik nemluví - této relace napro-
sto nedosahují. Kéž bychom tedy i my, kteří nežijeme
ve velkoměstě, mohli za zvýšené ceny kupovat
kvalitně a s výběrem.

A ještě něco! Na to mne upozornila paní,
a níž jsem jela v tramvaji. Říkala: "Víte, jsem
vdova, žije se mi zde dost těžko. Ale přece si
zboží raději obstarávám u soukromníka, protože
za svou korunu si kupuji také slušnost. Soukromní-
kovi jde o to, aby zákazník přišel opět a opět,
a tak se nemůže stát, aby na mne od pultu nevrle
vyhrknul: "Co chcete?" "Ano, také to znám", při-
evědčila jsem. Když jednou v mléčné jídelně při-
šla na mne řada a já prosila dvě mléka, přinesla
slečna dva plné hrnky. V sáčku, prosím, řeknu zdě-
šeně v obavě, co bude následovat. Mé tušení mě
nezklamalo. Spadl na mne přival málo laekavých slov,
jejichž tok i síla se zněsobilá, když jsem pozna-
menala slečnu, která by mohla být moje vnučka:
"Neptala jste se." Avšak dál jsem se vzdala disku-
se. Neovládám totiž onu metodu rvasosti. Vzpomně-
la jsem si jen na slova jednoho moudrého státníka,
který prohlásil: "Kvalita národa a vlády se pozná
podle toho, jak se chová ke svým starým lidem."

A tak má asi pravdu ta paní z pražské tram-
vaje. Za svou korunu a ke zvýšené ceně tovaru by-
chom si přáli rovněž slušnost. Privatizace totiž
pro nás, konzumenty, také znamená naději, že se
bude v obchodě aspoň odpovídat na pozdrav zákež-
níka, že se poděkuje za přijaté peníze a slovíčko
p r o s í m se nebude rovnat přísnému tabu. Že
hlavní věta - PORAŇTE SE S ODBORNÍKY - bude v ob-
chodě skutečně platit a my, zákazníci, kteří ne-
chodíme po světě s boxerskými rukavicemi, se nebu-
deme obávat na něco zeptat a odpověď, kupodivu,
bude okrášlena ještě úsměvem.

I v tomto ohledu bychom měli být světoví, a
nejen v Praze, ale třeba i v Hranicích a jinde.
Avšak, žel, zatím máme v tomto směru mnoho co dohá-
nět, a to nejen v obchodě, ale ve vzájemném styku
vůbec. To si ovšem žádá začít sebevýchovou, což
málo komu lahodí. Ale musí to jít, chceme-li, jak
se dnes až přečasto říkává, vstoupit do Evropy.

PhDr. Iva Pavlová

POZVÁNKA STÁTNÍCH LÉČEBNÝCH LÁZNÍ

Sobota 20.10. lázeňský dům Bečva (19,15 hod.)

"BRATRANCI"

Vystoupení country skupiny Bystřice p. Hostýnem

Neděle 21.10. lázeňský dům Janáček (19,15 hod.)

"LUČINA"

Cimbálová muzika Přerov

Pondělí 22.10. lázeňský dům Bečva (19,15 hod.)

"STRAŇANKA"

Krojovaná slovácká kapela ze Strání, okres

Uherský Brod

Středa 24.10. lázeňský dům Bečva (19,15 hod.)

EXPEDICE KORÁL - III, programový blok

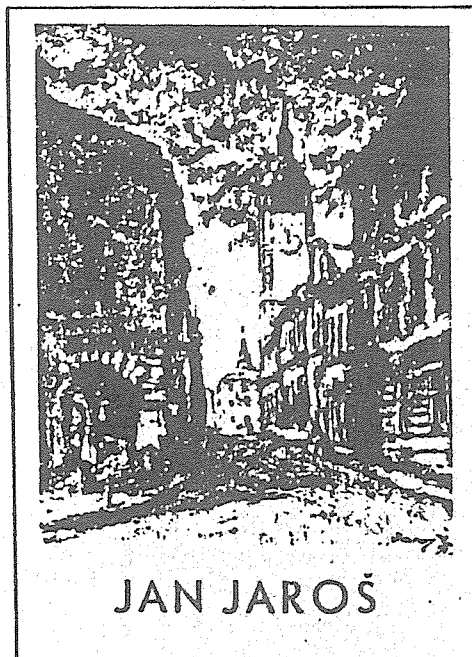
PROGRAMY SDRUŽENÉHO KLUBU

V úterý 23.10. v 19,00 hod., sál Sdruženého klubu

RICHARD M Ü L L E R a skupina B A N K E T

V neděli 28.10. v 18,00 hod., sál Sdruženého klubu

Písníkář JAROSLAV H U T K A

Zajistěte si vstupenky v předprodeji v kanceláři
Sdruženého klubu, Masarykovo nám., tel. 20741

JAN JAROŠ

VÝSTAVA OBRAZŮ JANA JAROŠE

Je otevřena do 28.10.1990 ve výstavní síni
Sdruženého klubu denně od 14.00 do 17.00 hod.

VÝSLEDKY HÁZENÉ

MUŽI II. národní liga

Sokol Telnice - Cementárna 19:15

Souboj obran a brankářů. Předpokládané těžké utkání nezvládli naši střelci, dokonce neproměnili dva sedmimetrové pokutové hody. Branky: Frank, Vela 4, Štífek, Ing. Beránek 3.

Řekli po utkání:

Zdeněk Svačina - vedoucí družstva:

utkání rozhodl domácí brankář Strakatý, ve druhém poločase byl takřka nepřekonatelný. Rozhodčí Brimus a Houser byli na hřišti nejslabšími aktéry.

Rudolf Struška - kapitán družstva:

nedařily se nám vůbec rychlé útoky, a to chybělo při konečném účtování. Doufám, že Holešov prohrál s Olomoucí a zůstaneme na 1. místě II. národní ligy.

STARŠÍ DOROSTENCI II. dorostenecká liga

Sokol Telnice - Cementárna 21:19

První porážka našich v soutěži.

Branky: Lux 9, Fekar 4, Vývoda 3

MLADŠÍ DOROSTENCI krajský přebor

Spartak Přerov - Cementárna 17:17

ŽÁCI krajský přebor

starší: Tatra Kopřivnice - Cementárna 31:19

mladší: Tatra Kopřivnice - Cementárna 20:3

Pozvání na stadion házené:

Sobota 20.10. starší a mladší žáci s gumárnami
Zubří

Neděle 21.10.

9.00 starší dorostenci CVH - Zbrojovka Vesetín

10.30 muži CVH - Holešov

12.00 mladší dorostenci CVH - Frýdek-Místek

Další úspěch hranických atletů

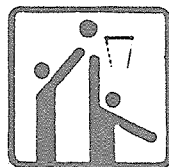
Svěřenec trenérů Ing. Vladimíra Vypelíka a Ing. Vladimíra Spilky Tomáš K r o č a získal na mistrovství České republiky staršího žactva v Uherském Hradišti tato výborná umístění:

2. místo skok do dálky výkonem 575 cm
3. místo běh na 150 metrů časem 18,8 s
4. místo ve skoku vysokém 160 cm.

Tohoto mistrovství se zúčastnil i svěřenec trenéra Ing. Jana Milase Petr O d e t r ě l, který patřil k 18 nejlepším v běhu na 150 m.

Blahopřejeme a přejeme mnoho dalších sportovních úspěchů.

JČ

BASKETBAL TJ SIGMA HRANICE

Tuto sobotu 13. 10. zasáhli do bojů (a dost nešťastně) v přeboru Sm kraje také mladší dorostenci, vedení Ing. V. Čihalem. Prohráli vysoko s BC Nový Jičín 17 : 87 (16:40) ! Mají úzký kádr hráčů (osem mladíků šestnáctiletých), kteří nejsou příliš ukáznění, zato však naprosto nevyhraní!

V sobotu 20. 10. hrají doma žáci, vedení Ing. A. Hanwigerem s Frýdkem-Místkem, muži zajíždějí v sobotu a v neděli do Krnova a Opavy.

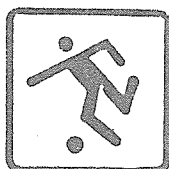
POZOR!!! ZÁJEZD DO VÍTKOVIC NA HARLEM GLOBENTROTTERS!

Do 19. 10. odevzdat Ing. Hudcovi peníze na toto show - buďto večer do bytu (tel 2573) nebo nejpozději v pátek do sportovní haly SOU Sigma od 17.00 do 19.00 hod. Počet míst omezen (42 sedadel).

Sportu zdar !

S T

GLOBENTROTTERS GLOBENTROTTERS GLOBENTROTTERS

SIGMA STÁLE V ČELE

Zbrojovka Brno juniorka - Sigma Hranice 0 : 1

Další výhra na hřišti Zbrojovky potvrdila postavení na čele tabulky. Branku střelil hostující Giebl po nezištné přihrávce Zatloukala. Domácí celek ve druhé části hry vyvinul 20 minutový tlak, ale bezvýsledně. Do šancí se ještě dostali hostující Cverna a Zatloukal. Na výsledku se již nic nezměnilo. To, že Sigma po devíti kolech vede, je velice příjemné a hřejivé překvapení.

V sobotu 20. 10. čeká sigmáky soupeř velice silný. Vždyť Sigma Olomouc nejenomže je druhá, ale na Vsetíně dokázala zvítězit 1:8 ! Takže v sobotu se bude rozhodovat o mnohém ! Domácí jsou zatím první, hosté o bod za nimi - druzí. Případné vítězství domácích by znamenalo tříbodový náskok. Oba celky již v minulosti dokázaly své fotbalové kvality, a proto příznivci kopané se mají na co těšit. Je zřejmé, že uvidí víc než kvalitní hru obou celků.

Tímto z v e m e fotbalové příznivce do našeho sportovního stánku na stadion TJ Sigmy Hranice. Bohatě občerstvení, fotbalové noviny, které jsou slosovatelné, případný vítěz se stane majitelem uzené vepřové hlavy či jiných dvou cen.

Srděčně zvou pořadatelé.

RK

Nejen příznivci hranické kopané vědí, že žele divizní tabulky patří mužům Sigmy Hranice. Mnozí příznivci si však kladou otázku, zda se oddíl stará také o mládež a tím také o budoucnost naší kopané.

Oddíl kopané navázal úzkou spolupráci s III. ZŠ Struhlovesko a hlavně zásluhou současného ředitele pana Králíka byly na škole vytvořeny spádové fotbalové třídy, do kterých jsou vybíráni talentovaní hráči z Hranic a okolí.

Trenéři mužstev úzce spolupracují s třídními učiteli a učiteli tělesné výchovy. Jednou za měsíc se koná schůzka zástupců školy a komise mládeže, na které se projednávají otázky prospěchu, chování a sportovní výkonnosti.

V současné době jsou na III. ZŠ čtyři spádové fotbalové třídy, jejichž třídními učiteli a vyučujícími tělesné výchovy jsou paní A. Hrozová, paní D. Vavrysová, pan L. Petřík, pan M. Wildner a pan J. Horký. Trenéry, kteří se o tyto mladé fotbalisty starají ve svém volném čase, jsou pánové: O. Vitonek, B. Novák, J. Krejčířík, L. Kubice, J. Hoffmann, B. Hýža.

Věřme pevně, že spolupráce oddílu kopané s III. ZŠ Struhlovesko bude přinášet úspěchy a jména mladých fotbalistů jako např. Vávra, Páleník, Derych, Marodi, Hoffmann, Koňářík aj., se v budoucnosti objeví v dresu mužů Sigmy Hranice a snad i jinde.

Libor Petřík
učitel ZŠ Struhlovesko
Hranice

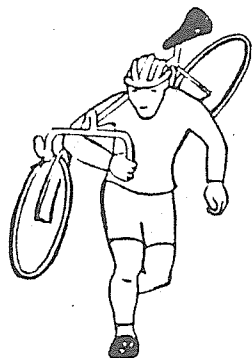
KRAJSKÝ PŘEBOR V CYKLOKROSU

20.10.1990

od 9:30 hod.

HRANICE,

sady Zd. NEJEDLÉHO

STÍRACÍ LOSY OF

OF Hranice oznamuje, že byl zahájen prodej stíracích losů v kanceláři OF v Hranicích, Školní náměstí. Výtěžek z losů bude věnován na dětskou onkologii.

VIA - TOUR cestovní kancelář,
753 01 Hranice, Czechoslovakia

Zdenka ZACHAROVÁ

si dovoluje oznámit
zřízení cestovní kanceláře

VIA TOUR

v Hranicích

a současně nabízí
jednotlivcům i kolektivům
tyto atraktivní zájezdy:

Salzburg 9.- 11.11.90
30.11.-2.12.90

Mnichov 9.-11.11.90
23.-25.11.90
7.12.-9.12.90

Vídeň 1.12, 8.12.
15.12.90

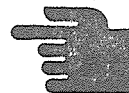
Budapešť s koupáním
v termálních lázních
1.12, 8.12, 15.12.90

Pro vyznavače zimních sportů
Semmering - rakouské Alpy

9.-12.12.90
13.-16.12.90

Informace, přihlášky:
VIA TOUR
pošt. schránka 73
753 01 Hranice

SLEDUJTE REKLAMU
CK VIA TOUR !!!

Inzerujte
v Přehledu!

Nabízíme inzerci v PŘEHLEDU :

- uzávěrka každé úterý v 18,00 hod.

Podniková inzerce : za 1 cm² 6,50 Kčs

Soukromé podniky : -"- 2,- Kčs

Služba čtenářům : z d e r a s a

Využijte naši nabídku !

Inzerujte v PŘEHLEDU !

kino

KINO SVĚT UVÁDÍ

V pátek 19. října

HRÁČI Z INDIANY

Film USA z atraktivního sportovního prostředí.

V hlavní roli Gene Hackman. Mládeži přístupno.

Od soboty 20. října do pondělí 22. října

RAWNEY

Film Velké Británie. Nepřístupno do 15 let.

Od úterý 23. října do pátku 26. října

NEÚPLATNÍ

Film USA. Skupina "neúplatných" policistů v souboji s gangem Al Capona. Nepřístupný do 15 let.

V neděli 21. října

NEZKROTNÁ ANGELIKA

Francouzský film. Pokračování dobrodružných příběhů krásné Angeliky.

V úterý 23. října a ve středu 24. října

POHÁDKA NEJEN PRO KLUKY

Pohádka pro hochy i dívky.

ENGLISH DEUTSCH ENGLISH DEUTSCH ENGLISH DEUTSCH

Doučím základy ANGLIČTINY

a NĚMČINY (ZŠ a SŠ) Renata Petříková
Skelní 1590
H r a n í c e

ENGLISH DEUTSCH ENGLISH DEUTSCH ENGLISH DEUTSCH

Kino Svět nabízí všem milovníkům filmu a videa
Prodej časopisů CINEMA, KINO a VIDEO PLUS

Výhradním prodejcem těchto časopisů dovezených ze
SRN je pro naše město a okolí pověřeno naše kino
Svět. Informace o novinkách u předních světových
výrobků videoprogramů a filmů získáte v časopisech :

C I N E M A à Kčs 33,-

K I N O à Kčs 25,-

V I D E O P L U S à Kčs 33,-

Časopisy jsou zatím dodávány v německé verzi. Po
čátku roku se připravuje verze česká. Pokud máte
zájem o atraktivní foto a plakáty, neváhejte a za-
kupte si nabízené časopisy.

V případě zájmu zařídíme přednostní dodávky stálým
odběratelům. Bližší informace u vedoucího kina,
tel. 2993.

KINO DRAHTUŠE UVÁDÍ

V pátek 19.10. v 19,30 hod. a v pondělí 22.10.
v 19,30 hod.

BESTSELLER

Osudové setkání úspěšného kriminalisty a profesio-
nálního vraha. Produkce USA.

V neděli 21.10. v 16,30 hod.

ZLATÝ DŮL

Dobrodružný film USA. Věčně živá touha po zlatě
a dobrodružství.

Ve středu 24.10. v 19,30 hod.

C.K. DESZERTÉRI

Válečná komedie, jak přehnout z kasáren, přeletit
úfady a bez boje vyčkat konce války.

D V O J P R O G R A M I

V pátek 26.10. v 19,30 hodin

RAIN MAN

A. Hoffman a Tom Cruise v hlavních rolích amerického
filmu, který získal 4 Oscary. Melodramatický
příběh o obližení dvou bratří.

Nedělní pohádky pro děti - od 14,30 hod.

V neděli 21.10. O MALENCE

Dětský příběh

Kino Svět z v e n a své představení :

R A W N E Y

Film je režijním debutem populárního herce Boba
Hoskinea (např. Mona Lisa). Příběh sedmnáctile-
tého Toma, který se v převleku za bláznivou Ramney
toulá válkou zpustošenou krajinou a jeho velké lás-
ky mladické kočovnice Jessie upoutává svou poetic-
kou dramatičností.

V hlavních rolích uvidíte Boba Hoskinea, Dexter
Gletchera a Zoe Nathensonovou.

Přejeme příjemnou zábavu.

Kino Svět n a b í z í všem podnikům a organizacím

Pořádání mikulášských a vánočních besídek v sále
kina, spojených s promítáním pohádek.

Bližší informace o termínu a programu lze získat
a dohodnout s vedoucím kina, tel. 2993.

Večer 16.10.1990 před Dětským
domovem byl nalezen svezek klíčů.

Majitel se může přihlásit v redakci
PŘEHLEDU nebo v kanceláři KC OF.

Podpsané články nemusí vyjadřovat názory redakce.

Týdeník PŘEHLED - vydávání povoleno KNV Ostrava - reg.zn. Sm 101

PŘEHLED č. 34 připravili : Jindra Doležalová, Bohumil Honzík, Libuše Hrabová, Marie Hudcová,
Jarmila Sýkorová, Lenka Vývodová